

HAVEP NANO
(OLYMPIC X DUSTIN)

Betr. nvi 81% (cijfers op zwartbontbasis)							
kg m.	% v.	% e.	kg v.	kg e.	inet	nvi	lvd.
+784	-0,51	+0,11	-12	+37	+100	+165	+210

Exterieurindex 90% betr.			
	88	100	112
frame	110		
robuustheid	107		
uier	110		
benen	109		
totaal	113		

hoogtemaat	112		
voorhand	101		
inhoud	105		
openheid	105		
kruisligging	103		
kruisbreedte	102		
beenstand achter	105		
beenstand zij	98		
klauwhoek	103		
beengebuit	108		
voorueraanhechting	107		
voorspeenplaatsing	107		
speenlengte	101		
uierdiepte	108		
achteruierhoogte	108		
ophangband	104		
achterspeenplaatsing	104		
conditiescore	100		
celgetal	97		
vruchtbaarheid	98		
klauwgezondheid	109		
afkalfgemak	106		
karakter	98		
melksnelheid	99		
levensv. geboorte	98		
levensv. afkalven	105		
geboortegemak	99		
persistentie	105		
laatrijpheid	104		
aAa-code	312546		

Opvallend exterieur en eiwit

Met 113 totaal exterieur is Havep Nano een uitgesproken exterieurstier met hoge deelwaarden voor uier (110) en benen (109). De stier fokt ruime koeien met een score van 110 voor frame, 112 voor hoogtemaat en 105 voor openheid en inhoud. De eiwitvererving valt op met +0,11% of +37 kg eiwit. De melkproductie van de dochters is persistent (105). Op functioneel vlak is de klauwgezondheid hoog met 109. Celgetal (97) en vruchtbaarheid (98) zijn aandachtspunten.

Olympiczoon met hoog exterieur en veel eiwit

Havep Nano stier van formaat

Met 21 nvi winst liet Havep Nano zich afgelopen Interbull-draai opnieuw opmerken. Door zijn hoge exterieurcijfers en positieve eiwitvererving onderscheidt hij zich van andere Olympiczonen.

Achter Nano schuilen melkrijke en persistente moederdieren.

tekst **Annelies Debergh**

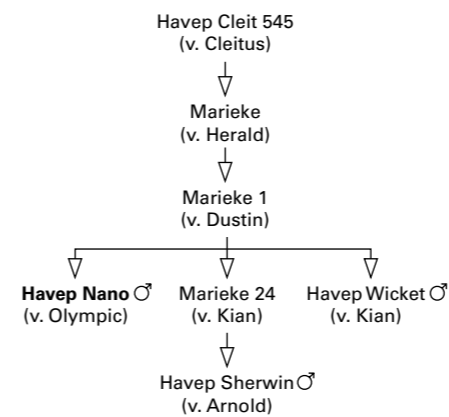
Hoewel zijn naam, Havep Nano, lijkt te zijn afgeleid van het Latijnse nanus of dwerg is dat een term die voor deze Olympiczoon niet toepasselijk is. Met een fokwaarde van 110 voor frame en 112 voor hoogtemaat zijn nakomelingen van Nano groot en ruim ten opzichte van de gemiddelde holsteinpopulatie.

Met 113 voor totaal exterieur loopt Nano zich al sinds zijn debuut in de kijker. Een fokwaarde die de stier overigens niet van vreemden heeft. 'Zijn moeder Marieke 1 is de enige koe waarmee we de afgelopen tien jaar nog op een keuring zijn geweest. Dat zegt wel wat.' Aan het woord is Jan Ketelaars, bedrijfsleider veehou-

derij op het bedrijf Van Puijenbroek in Hilvarenbeek. Hij verwijst naar de keuringsdeelname van de met 87 punten ingeschreven Dustindochter op de CRV Koe-Expo in Den Bosch in 2007. In de 340-koppige melkveestapel was Marieke 1 niet alleen vanwege haar fraaie exterieur opvallend. 'Ze was heel alert. Ze hield in de stal alles in de gaten.'

Altijd melk van Mariekes

Aan de basis van de Havep Mariekes ligt een Amerikaanse koefamilie. Die fokfamilie kwam door het Havep-fokprogramma – een samenwerkingsverband tussen het bedrijf Van Puijenbroek, de broers Oomen uit Gilze en Boyen de Boer uit

Stiens – in Hilvarenbeek terecht. Via de 86 punten Havep Marieke (v. Herald) en de 83 punten Havep Cleit 545 (v. Cleitus) voert Marieke 1 terug op Belldochter Shafdon Bell 545.

Al vroeg onderscheidden de Mariekes bij Van Puijenbroek zich op basis van hun productiviteit. 'De Mariekes geven gewoon altijd melk', legt Jan Ketelaars uit. 'Productie en persistentie zijn twee kenmerken die bij deze familie staan als een huis. Het eiwit zit er ook zo goed in gefokt. De Mariekes maken alleen minder vet, maar de vet-eiwitverhouding is altijd erg goed.'

Marieke 1 produceerde in haar leven in totaal 71.284 kg melk met 3,78% vet en 3,67% eiwit in vier lijsten of 2046 dagen. Een maximaal aantal kilogrammen melk leverde de Dustindochter in haar tweede lactatie. Ze noteerde 15.522 kg melk met 3,56% vet en 3,32% eiwit in 305 dagen. 'In haar beste jaren stond Marieke 1 bijna altijd bij de eerste vijf koeien in de melkstand', vertelt Jan Ketelaars. 'Ze is

er nu niet meer, maar in een veestapel van 340 melkkoeien is dat toch wel opvallend.'

De productiekraft, de hoge eiwitwaarden en het degelijk onderbouwde exterieur brachten Marieke 1 onder aandacht van de ki. 'Marieke was een extreem grote en lange koe, een atypische Dustindochter', vertelt Eric Lievens, foktechnisch medewerker bij CRV. 'Ze was een echte showkoe.' Hij noteert een tweede opvallend kenmerk. 'Ik herinner me haar ook als een koe die ondanks het jaarrond opstallen en het grote aantal koeien goed wist stand te houden.'

Vijf punten meer door merkers

Addisonzoon Olympic werd in die tijd regelmatig gebruikt als stiervader. 'Met Olympic kozen we opnieuw voor extreem groot en showtype', vertelt Eric Lievens. Na zijn geboorte op 22 mei 2006 kwamen de berekende fokwaarden van Havep Nano uit op 107 exterieur. Als een van de eerste generatie genomicsstieren onderging de Olympiczoon ook een merkertest. Op basis van merkers kwamen er voor totaal exterieur nog vijf punten bij. 'Dat laatste is zoals voorspeld uitgekomen. De stier heeft momenteel met 113 punten zelfs nog een punt meer. In vergelijking met Olympic is Nano fijner en lijkt hij meer op zijn moeder.' Op het bedrijf Van Puijenbroek lopen nog vier volle zussen van Havep Nano en vier halfzussen van Kian. In totaal zijn er veertien dochters van Marieke 1 aan de melk. Jan Ketelaars illustreert zo nogmaals de productiekraft van de familie. 'Op een gegeven moment hadden we

veertien dochters van Marieke 1 tegelijk aan de melk met een gemiddelde van 124 lactatiewaarde.'

In totaal is Marieke 1 tien keer gespoeld, met behalve Olympic en Kian ook de Duitse Mtotozoon Minister. Zo kreeg de Dustindochter in tegenstelling tot moeder Havep Marieke – die slechts één vrouwelijke nakomeling kreeg – veel meer dochters. De vier Kians noemt Jan Ketelaars het meest onderscheidend. 'Drie daarvan zijn altijd bij de eerste in de melkstal. Het zijn karaktervolle, wat dominant aanwezige koeien in het koppel. Het lijkt soms of ze net iets intelligenter zijn dan de rest.'

De combinatie met Kian leverde aan mannelijke kant Havep Wicket op. Via de 85 punten Kiandochter Marieke 24 – in een tweede lijst goed voor 8194 kg melk met 4,31% vet en 3,69% eiwit – weet de familie zich opnieuw verzekerd van ki-aandacht. Zo staat Arnoldzoon Havep Sherwin, een roodbonte vererver, bij CRV. Eric Lievens: 'Voorlopig is de familie enkel binnen het roodbontfokprogramma gecontracteerd.'

Nano ook in eigen stal

Door het vertrouwen in de Mariekes vanwege de goede prestaties in eigen stal is op bedrijf Van Puijenbroek ook al met Havep Nano gewerkt. 'Dochters van Nano hebben we nog niet aan de melk, maar we hebben de afgelopen tijd zo'n veertig rietjes gebruikt', zegt Jan Ketelaars. 'Melk, eiwit en goede benen zijn typische kenmerken van de Mariekes die ook bij Nano terugkomen. Daar willen we ook graag op fokken.'

De inmiddels afgevoerde Marieke 1 (v. Dustin) omringd door haar Ministerdochter Havep Marieke 17 (links) en Olympicdochter Marieke 4 (rechts)

